

مدیر کل

جلال‌الدین الاحمدي مؤيد الاسلام
صاحب امتياز روزنامه هفتنگي
و يوميه (جبل المتين)

عنوان مراسلات

طهران خيابان لاله زار
نائب مدير ميرزا سيد حسن كاشاني
ديبر اقا شيخ يحيى كاشاني

غير از روزهاي جمعه همه روزه
طبع و توزيع ميشود

يوميه

جبل المتين

۱۳۱۱

طهران

قيمت اشتراك سالانه

طهران ۴۰ قران

ساير بلاد داخله ۴۵ قران

روسيه و قفقاز ۱۰ منات

ساير ممالك خارجه ۳۰ فرانك

قيمت يك نسخه

در طهران يكصد دينار

ساير بلاد ايران سه شاهی است

قيمت اعلان سطره

دو قران است

روزنامه يوميه ملي آزاد سياسي اخباري تجاري علمي ادبي مقالات عام المنفعه

با امضا قبول و در انتشارش اداره آزاد است

دوشنبه ۱۴ ربيع الثاني ۱۳۲۵ هجري قمری و ۷ خر داد ماه جلالی ۸۲۹ و ۲۷ مه ۱۹۰۷ میلادی

(اخبار داخله)

سبب انقلاب

مخبر روتر در چند روز قبل در جزء تلگرافات
عمومي تلگرافي از پترسبورغ گرفته و نشر داده است
خلاصه مضمون تلگرافي آنکه از طهران به پترسبورغ
خبر رسیده يك اغتشاش بزرگي در ايالات بزرگ ايران
از آذربايجان و کرمان و رشت و شیراز حادث شده
و در تمام اين بلاد تعطيل عمومي است علت تعطيل
مطالبه قانون نامه اساسی است.

ديروز نیز که يكشنبه ۱۳ شهر ربيع الثاني بود در
شهر دارالخلافه تعطيل و گرو روی داده تمام بازارها
بسته خلق دسته دسته بطرف مجلس شورای ملی ميرفتند
حالا بر ما لازم است مجملی از شرح اين واقعه را
معروض داريم و صدر و ذيل مسئله را معلوم كنيم

هيچ دولتی مشروطه نمیشود مگر بعد از آنکه
صاحب کنتی سیون شود کنتی سیون عبارت است از
نظامنامه سلطنتی که بر طبق قواعد مشروطیت نوشته شود
و بموجب مواد آن قدرت تشریح از دولت سلب شده
بوکلاء ملت تسلیم میشود و اگر هزار مرتبه دولت اعلان
مشروطیت بدهد لکن قانون اساسی مدون امضا نشود
نمی‌توان آن دولت را مشروطه گفت

در هیجان چهار ماه قبل که در ایالت وسیع آذربايجان
حادث شده عمده مستدعیات آنها امضا قانون اساسی بود ولی بواسطه
آنکه این مطلب را نمیتوان فوری انجام داد ومدتی وقت جهت
مذاکره و گفتگو در هر يك ماده از آن لازم بود و کلاء
ملت بهر شکل بود مردم را تسکین داده قول دادند که تا

چند روز دیگر نظامنامه تمام شده بصره همیونی فرستاده
خواهد شد لکن بدبختانه این وعده وفا نشد و ملت در
انتظار باقی ماند— علت واقعی این تاخیر آنکه دولت هرروزه
اسباب چینی کرده قطعه را مدهوش و حواس و کلاء را
پریشان میسازد آنها که در بطون کار داخل هستند حکم
قطعی میکنند برایکه اغلب این اغتشاشات مستند بحركات
دولتیا است و توسط دستهاییکه در بلاد دارند سلب امنیت
را فراهم میکنند و خلق و و کلاء را پریشان میسازند—
حقیقت این فقره در اول دفعه هیچ بظنر نمیاید و احدی
گمان نمیکرد که دولت خودش اسباب بی نظمی فراهم کند
اگر چه قوام الملك نوکر دولت است و باید بدستور دولت
رفتار کند لکن خیلی بیعداست که دولت او را فرمان این طور
حرکت جابراه بدهد حاجی اقا محسن ممکن است از پیش
خود مرتکب این جنایت شده باشد از رفع السلطنه احتمال
میدهد بمیل خاطر طالش را بچاید دولت هم در ظاهر استتکافی
و نحاشی میکرد و با مردم در ظاهر موافقت مینمود اگر چه
از گوش ندادن مستبدین بتلگر افات دولتی میشد حدس
مواضعه زد باز چون یقین حاصل نبود اقدامی نمیشد و کلاء
هر طور بود ملت را آرام میکردند شورش گیلان و مطالبه قانون
اساسی نیز واقع شد و بوعده دوسه روز ساخت شدند ولی
در طی این حالات باره مطالب بدست آمد که خیالات
دولت تا یکدرجه معلوم شد از یکطرف حرکات مظفرالدوله
که داخل در اهل نظام است و باید هر ساعت از طرف
وزارت جنگ باو خبر رسد فوراً حرکت کند پس چرا
اعتنا نمیکند و مثل سد سکندر ریای بر زمین فشرده قدمی
برنمی‌دارد لابد باید تکیه گاهی داشته و دستور مخفی باو
داده شده باشد — از طرفی دیگر سرباز و سوار در داخله

شهر طهران بنای بیحسابی و زور گوئی و قتل و غارت را نهاد تفنگ و فشنگ نیز بانها از دولت داده در عوض جلو گیری انها را تشجیع و ترغیب نمودند

احداث تفاهت نیز در بسیاری از نقاط مزید علت شد حرکات حاجی میرزا حسن آقا بر ضد مشروطیت و توقیر دولت از ایشان در حین ورود نیز یک دلیل روشنی بود بر اینکه طرفداران استبداد را حمایت میکنند — یک خبر خیالی عجیب و غریبی نیز از همدان مسوع شد و جمعی مدعی رؤیت شدند و انستاد انجمن همدان را نیز بتجریک دولت دانستند — اینها نقلی نبود و ممکن بود صرف نظر کرد — تا آنکه باز تعویق نظامنامه اساسی اسباب هیجان و شورش اهل آذربایجان گردید و کاین بسته شد و تعطیل شروع گشت

چند قرا از طرف انجمن محترم تبریز مأمور شدند باطرافی رفته غله تحصیل کنند پسر رحیم خان چلبیانلو بر سر آنها ریخته و ده را قتل و غارت کرد اینکار توجیه بردار نیست پدرش مقرب آستان دولت صاحب لقب (سردار نصرت) دارای سوار از جانب سلطنت این همان شخص ظالم است که بر اردبیل توپ بست و عالم جلیل میرزا علی اکبر را بزنجیر بیداد بست و باسارت به تبریز برد — در سفر دویم مرحوم مفور مظفرالدین شاه در آستارا حکم شد این خونخوار را در دهنه توپ گذارند یا شکم پاره کنند شبانه از آستارا فرار کرد و جان خود را بدر برد و در این دوره جزء رجال دولت و صاحب القاب شاهجه گردیده خودش در طهران است و پسرش را بادستورات لازمه بنقاط آذربایجان ارسال داشته تمام حرکات او را میتوان آینه خیالات پدرش قرار داد اکنون از قراریکه مذکور شده دویمت و پنجاه نفر در این واقعه کشته شده و صریحاً لواء ظلم و بیداد را بلند کرده است و در تحزب بنیان مشروطیت ذره کوتاهی ندارد آیا دیگر میتوان جهت اینکار محملی تصور کرد؟ یا باید راضی شد هر روز برادران مسلمان را در گوشه و کنار سر ببرند آیا باین وضع کارها اصلاح میشود؟ نظم و انتظام در ایران پیدا میشود؟ لابد تکلیف مات آستکه علانیه شورش کنند دست از کسب و کار بکشند هر کس را دشمن مشروطیت است نیست و نابود سازند و لواء عدل را محکم نصب کنند

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

(روز شنبه ۱۲ شهر ربیع الثانی)

چون امروز بر حسب مذاکرات ایام سابقه که از پسر رحیم خان و تمذیات او در اطرافی آذربایجان شده

بود بعضی از تلگرافات از انجمن تبریز بمجلس مقدس آمده بود که خیلی موجب سلب امید از آذربایجان شده و نائز قتل و غارت زیاد اشتداد پیدا کرد و وکلای آذربایجان در تلگرافخانه مخابرات نموده بودند بموجب مذاکره روز پنجشنبه قرار شده بود که نظامنامه اساسی را در مجلس قرائت نمایند اذنا حجج اسلام حضور بهم رسانیده بودند و جناب ملاذالانام آقا میرزا محمد پسر حجة الاسلام احوالند ملا محمد کاظم خراسانی ادام الله تعالی هم امروز برای اظهار مساعدت و همراهی بمجلس تشریف آورده بودند رئیس اظهار داشت که بعضی مطالب از آذربایجان رسیده است که امروز نمی شود آن مطالبی که داشتیم مطرح شود می ماند برای مجلس فردا برای این حادثه جدید خوبست برویم در اطاق دیگر تمام و کلا رفته باطاق دیگر چیزی نگذشت همگی مراجعت باطاق مجلس نمودند و فریاد و ادبنا ووا اسلاما باندن نمودند و از مقام و حوادث قراچه باغ و حوالی بیانات کردند که اربعضی نظر صریحی کربه و ناله بلند شد و دو نفر از طرف مجلس بحضور اعلیحضرت فرستاد شده و چند نفر بدر بار رفتند سایر وکلا بالتعمام و حجج اسلام و عموم مات به کلمه واحده توقف نموده که تا جواب صریح صحیح از انجمن تبریز نیاید بر اینکه امنیت و رفاهیت حاصل است و رحیم خان و پسرش را مجازات لازمه ندادند از این جا نباید حرکت کرد یک یک از وکلا در ثبات قدم و مجاهدت در سبیل مشروطیت و رفع استبداد و محوظلم و اقامه عدل و مساوات اظهاراتی کافی و بیاناتی شافی نمودند و این نکته را بیش نهاد کردند که اعلان مشروطیت وصیت مجلس شورای ملی در تمام مسالک کره ارض رسیده است و در همه دول رسمیت پیدا کرده است خوب است که تمام سفارتخانهها رسماً از طرف مجلس چیزی نوشته شود که تاحال از جانب ملت حرکتی بر خلافی قانون نشده و حال این حرکات مستند بجای دیگر است اگر از این بعد حرکتی بشود محض دفاع و حفظ اساس مشروطیت است بر سبیل اطلاع سفرا مسبق باشند

﴿ خیر نگار اداره از انترلی مینویسد ﴾

﴿ ۷ ربیع الثانی ۱۳۲۵ ﴾

اربع السلطنه در طوائش گران رود بر ضد مشروطه بیداد میکند اغلب از رعایا را مجوس و حکم نموده است که هر کس حرف انجمن و مشروطه بزبان بیاورد دهانش را خواهم دوخت بلکه مشهود است دهن چند نفر را هم دوخته است حتی زنهای رعایا و دخترانشان را بزدان انداخته و جمعی را محاصره کرده و الان سوارهای ابوابجمعی خود را بطرفی (اسلام) مأمور کرده مردم را محاصره نموده است دیروز از

طرفی رعایای انجا قاصدی با نامه مخصوص بانجمن ملی ازلی آمده و از ظلم ارفع السلطنه بموجب استشهاد نامه شکایت میکند رعایا خواستند بسمت آستارا بروند در انجا بطهران شکایت کنند سواره های ارفع السلطنه راه عبور عابری را مسدود نموده هنگام غریبی است این شخص که الان از طرفی رعایای طوالش بموجب استشهاد نامه مخصوص بانجمن ملی ازلی تقاضا مینماید گویا مامور است بدار الخلاله بتوسط انجمن تلگرافا از ظلم ارفع السلطنه شکایت نمایند زیرا ارفع السلطنه بقدر چهار صد نفر یا زیاد تر سوار مکمل مسلح دارد بدیسی است يك مشت رعایای فقیر مظلوم در مقابل يك قوه جبریه ظالمه چه میتواند بکنند مگر خداوند بدارشان برسد عجب نظر این است که بدر ارفع السلطنه جناب عمید السلطنه سردار امجد در طهران بامر دولت مامور بود بطرفی مجاهدین شلیک کند نکرد و جوان مردی بخرج داده که نام بلند و مقام ارجمند او را در این اقدامات به نیکی یاد میکنند اما پسر جوان آن برضد مشروطه اقدامات بیجا میکند از روزی که مسئله مشروطه مطرح مذاکره و حکایت انجمن ملی بمیان آمد شنیده میشود که ارفع السلطنه برضد است و سوار های ابوابی ایشان که در طهران بودند مراجعت نمودند (اواخر)

سخن و آرومی با صاحب دلان است

ای محصلین مدارس ای مایه امیدواری چهل کرور نفوس ایرانی ای سلاله نجات ای جوهران غیرت چرا چنین در بستر یخودی غنوده اید اغاب بلکه همه شما میدانید که در تمام روی زمین آنچه هست با این طایفه است یعنی پایه اتحاد و یگانگی را محصلین بجائی گذاشته اند که دست فلک هم بدامن کبریائی آنها نمیرسد مانع بزرگ پیشرفت مقاصد مستبدین بی دیانت همین گروهند امروز روزی نیست که نزاع لفظی کنیم مدرسه خرد در حکم مکتب رشديه است و آموزخانه دارالفنون مانند دبستان علمیه (مقصود من از کعبه و بت خانه توئی تو)

مقصود از اتحاد معنوی و حفظ شرف فرقه محصلین توسعه دایره معارف است و این مطالب شرحی دارد که در موقع معین معروض خواهد افتاد و اتحاد معنوی فولادی که بعد ملتفت خواهید شد حفظ شرف مایه نیکنای این جهان است و راحتی آن جهان لله الحمد همه میدانید ولی گفتن نمیتوانید

ای برادران تا کی شما را خواب غفلت فرا گرفته ببانگ بلند میگویم و از عهده بیرون میایم دوره ظلمانی توحش با اینهمه سختی ها برآمد و درخت تمدن را پس

از تمام انقلابات برآمد استبداد را پایه کردند و خالک ایرانرا بمدل و داد ا کردند زاع مرد و بلبیل خوانند خار رفت و کل ماند هر چند شما تکلیف این مادر مهربانرا بجا نیاوردید و کوشش در خلاص او از چنگ و چنگل و بنجه عقاب و نکال خائنین نکردید لیکن چون خواست ایزدی بود در انتظار خارجه هنوز قوت عمده این خدمت را از محصلین میدانند و فرق میان کلام و عمامه نمی گذارند باشندگان مدرسه مبارکه مروربا با تلامذه دبستان اقبال در يك حکم میدانند هر چند حضرات طلاب دینی در خدمت پیش اند و در مقام پیش ولی بکوشید تا جامه ننگ نبوشید شمارا از اسها جدا ندانند و آیه مبارکه (فضل الله المجاهدین علی القاعدین) نخوانند هر گاه به اخبار صفحات علم الرجوع کنید خواهید دید که چه قدر طلاب و محصلین را تمجید کرده و ترغیب نموده اند پس از طلاب دینی عقب ننمایید و چهل کرور نفوس را بزای مادر وطن نشاید الان بد موقیست و سخت مقامی هر کس يك اندازه به یلتیک آشنا شده میدانند که چه میگویم در یا خرمهره میجویم مقام ارباب دقیق تر می شود و این جزئی مناقشه قانون اساسی چه ها زیر سر دارد محرك این طرفی کیست و محمول اطرفی کدامست انگلیس چه میخواهد و روس چگونه میکاهد و در بارانرا چه خیال است و بازارانرا چه مقال (گر ترجم میکنی وقت است وقت) یا دست ماسد بیز زمین گیر وطن را بگیرد یا در حمایت او بعیرید اینها همه مشروح است و اگر خدا بخواید با اندازه وسع بیدارتان میکنند و هشیارتان می نمایم تقدماً بیش از این سجاده نمیشویم

(پرستار کنگش خانه ایران)

مکتوب شهری

خدمت جناب مدیر جریده یومیه جبل المتین روز چهار شنبه نهم شهر مقارن غروب جنب سفارت انگلیس بنده عبور میکردم جمعی همه از فرنگیان و غیره قدم میزدند سواری از طرف بالا پیدا شد بدون اینکه احدی به او حرفی بزند ابتدا ایستاده بهمه فحش دادن و انگه تقریباً ده دقیقه سوار بنا کرد بطرف مردم شش لول خالی کردن فرنگیان خود را کنار کشیدند بنده باین صد بودم این جمعیت همراهی بکنند اورا بگیرم محرك او را معین نمایم همراهی نکردند ار شغل و نامش سؤال کردم معلوم شد محمد قاسم نام نوکر معاون السلطنه پسر وزیر دفتر است آنچه استنباط کردم این حرکت تحریک است و هر گاه این دفعه به او مجازات داده نشود و محرك معلوم نگردد بعدها خطا خواهد کرد

علی ابن یوسف زنجانی

ترجمه تالکرافات خارجه

سیر هانو وای در پارلمان انگلیس سخن از کنکوی بلژیک
بمیان آورده و توجه و کسارا بدان معطوف نمود بعد
سیراد وارد کری که وزیر امور خارجه انگلستان
است چنین تقریر کرده که ناچار باید تغییری در وضع حکومت
انولایت داده و اصلاحاتی پیدا شود هر گاه دولت بلژیک
خود این کار را نکند لازم است دول منظمه انجمن برای
انجام این مقصود برپا کرده و نماینده بدان فرستند

انجمن بحریه که سالی یکمرتبه در انگلیس برپا
میشود افتتاح شد در یکی از مجالس آن که حضار را
هیجانی بغایت بود سیاست بحری علیه دولت انگلیس رد
شده است

انجمن ایالات امریکا اظهار میدارد که شرکت
و معاهدات میان ادارات راه آهن دریک ثک اناز ولی بهم
خورده نیز مطالبه کرده است که باید قرار داد سایر
شرکتها ی راه آهن را برهم زند و قسانونی سخت
بگذارند که دیگر نتوانند کرایه راه آهن را زیاد بالا
برند

وزیر امور خارجه مراکش کاغذی بوزارت
خارجه فرانسه نکاشته بنا بر مضمون آن کاغذ خواهشهای
دولت مشار الیه را و مطالبش قبول شده است
بواسطه رسیدن مخالفین اتحادیون پریتوریا بشهر
راند اغتشاش و انقلاب واقعی در آنجا روی داده و
بطرف فرقه مزبور سنک انداخته اند صدای شلیک اسلحه
آتشی کارگران نیز شنیده شده در شرکت معادن
میگویند بروز شورش حتمی و ناگزیر است

گرمست که بجای لرد کرومر منصوب شده در هنگام
دادن کاغذهای اعتبار خاسه اش بوالا حضرت خدیو
اظهار داشته است من مطمئنم در تسهیل کار من همه قسم
مساعدت از طرف شما بعمل خواهد آمد والا حضرت
خدیو نیز از این انتخاب پادشاه انگلستان تشکر کرده
گفت این انتخاب خود دلیلی است بر اینکه اعلیحضرت
اد وارد هفتم میل دارد رشته اتحاد و ارتباط را میان
مصر و انگلیس محکم کند و البته شما آنچه شرط هم
دستی است مرعی خواهید داشت

مذاکرات سیراد وارد کری در خصوص کنکو
باعث اضطراب و وحشت غربی در بلژیک گشته کازت
دو بروکسل مینویسد این گفتگوها شبیه است بنطقهاییکه پیش
از جنگ ترانسوال در پارلمان میدادند

در لندن بریاست لرد کروم انجمن برپا شد که
مقصود از آن فراهم کردن یک ربع میلیون برای اعانه

دارالعلوم اکسفر بود تا کنون پنج هزار ششصد لیره
و عده دادند

برس فوشیمی بزم یک هفته سیاحت در شمال
انگلستان روانه شد

آشوب طلبان هر روز در روسیه مرتکب سرقت و
قتل میشوند دسته از آنها در شهر لنز بیست حمله برده
چهار فرزند و یک پلیس را کشته و زخم زده و دوهزار
منات برداشته و گریخته اند گروه قزاق لحظه بعد رسیده
و آنها در کارخانه ریسمان قاپی ریخته بدون ملاحظه
مشغول قتل و جرح کارگران میشوند پانزده نفر را کشته
وسی نفر را زخمی کرده اند

یکدسته دیگر در ایستگاه راه آهن ورشو ریخته
شش سرباز را کشته و زخمی نمودند ده هزار منات بسرقت
بردند سربازها در ضمن زد خورد با آنها ده نفر مسافرا
کشته و مجروح میگردد این دو اتفاق در روز روشن
در وسط شهر واقع شده

اهل شهر نیویورک از کور وکی ژاپنی پذیرائی گرم
وبا محبتی نمودند

تمام انگلیسیان مقیمین مراکش به صفی رسیده ولی
چند نفر فرنگی هنوز نیامده اند

از قرار تلگرافی که از طهران به پترسبورگ مخابره
شده است بی نظمی و اغتشاش سختی در تبریز ورشت
و کرمان و شیراز روی داده و مردم از شاه تصدیق و
امضای قانون اساسی را میخواهند

در طهران کابینن کلود با بلند ساکن بسمت میلتر سفارت
انگلیس منصوب شد

بجهت منع از قلب شراب هیجانی در موکاران جنوب
فرانسه پیدا شده دنباله این هیجان با نیجا کشید که در
شهر بزیه مردم اجتماع کرده و مهمانخانه بزرگ آتش زده اند
بعد قشون از آنها جاو گیری نموده و متفرقشان
نموده است

مخبر قیاس از پاریس خبر میدهد که از قرار
انچه در دوائر سیاسی شایع است عهد نامه روس
ژاپن در کار اتمام و از حالا تا یک هفته یا ده روز
دیگر ختم میشود

نیز عهد نامه فرانسه و ژاپن در همین مدت
تمام خواهد شد

اعلان

روز نامه قانون طبع شده در کتابخانه تربیت
بغروش میرسد هر کس طالب ابونه است رجوع نمایند
قیمت ابونه دو تومان

حسن الحسینی الکاشانی